1853. DERTIGSTE JAARGANG. N°. 39.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op **Woensdag** en **Zaturdag.** De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 1,60, buiten Assen franco per post *f* 1,75.

ZATURDAG 14 MEI.

De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels **75** cent en voor elken regel meer **10** cent, behalve 35 cent zegelregt.

EXTRACT uit het Register der Resolutien van de Gedeputeerde Staten der Provincie Drenthe.

Woensdag, den 11 Mei 1853.

In aanmerking genomen, dat bij de op 10 dezer in de beide Hoofdkiesdistricten *Assen* en *Hoogeveen* plaats gehad hebbende verkiezingen van Leden voor de Provinciale Staten vermoedelijk al de te verkiezen Leden niet de volstrekte meerderheid van stemmen zullen hebben verkregen;

Gelet op artt. 9 en 14 der Provinciale Wet;

Is goedgevonden:

Te bepalen, dat over degenen, die bij de eerste stemming geene volstrekte meerderheid, doch de meeste stemmen hebben verkregen, eene herstemming zal worden gehouden op Woensdag, den 25 Mei aanstaande.

Afdrukken dezer te zenden aan de Voorzitters der Besturen van alle Gemeenten der Hoofdkiesdistricten *Assen* en *Hoogeveen*; zullende voorts deze resolutie worden opgenomen in de *Provinciale Drentsche en Asser Courant* van 14 dezer.

Voor extract conform,
De Griffier der Staten van Drenthe,
W. H. HOFSTEDE.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

's Gravenhage, 11 Mei. De *'sGravenh. Nieuwsbode* behelst een *ingezonden stuk* betrekkelijk de reserves, die aan de goedkeuring van het reglement voor het herv. kerkgenootschap werden verbonden. Op een gezegde van den voormaligen minister van binnenlandsche zaken, in de tweede kamer van 18 April j.l., wordt van goederhand ter toelichting aangevoerd: 1o. dat de door de synode verzochte bekrachtiging van het nieuwe reglement geenszins tot de onderwerpen behoorde, die, volgens het reglement van orde, in den raad van ministers *moesten* worden gebragt, en dat de betrokken minister, na het instemmend advies van den raad van state te hebben ontvangen, evenmin aanleiding heeft gevonden, om dit onderwerp aan de beoordeeling zijner ambtgenooten te onderwerpen, als hij of zijne voorgangers daartoe bij de bekrachtiging van zoo vele andere besluiten van kerkelijke vergaderingen termen gevonden hadden; 2o. dat het besluit van bekrachtiging nadat het tot stand was gekomen, noch door hem, noch van zijnentwege aan den raad van ministers is opengelegd; en 3o. dat de bewuste bekrachtiging geen onderwerp van beraadslaging in den raad van ministers is geweest, en dus aldaar geene afkeuring heeft kunnen ondervinden.

— Men verneemt van goederhand, dat de algemeene synodale commissie der nederl. herv. kerk zich dezer dagen heeft bezig gehouden met het overleg over hetgeen haar te doen mogt staan tegen verkeerde beschouwingen en verklaringen van haren herderlijken brief, in sommige dagbladen voorkomende, en dat zij gemeend heeft, zich te moeten vergenoegen met de betuiging van leedwezen over het verregaand misbruik, dat van eenige zinsneden is gemaakt, en over de listige wijs, waarop men zich daarvan heeft trachten te bedienen, om op de aanstaande verkiezingen invloed te oefenen.

— In 1852 zijn uit ons vaderland als landverhuizers vertrokken 422 in Nederland gevestigde hoofden van huisgezinnen of op zich zelve staande personen. Hiervan behooren 29 tot de welgestelden, 299 tot de mingegoeden en 93 tot de behoeftige klasse.

Amsterdam, 10 Mei. Aan een particulieren brief uit Lingen (Hannover) van 7 Mei ontleenen wij het volgende:

„Uit Amsterdam werd ons in Maart j.l. berigt, dat de spoorweg door het noordelijk gedeelte van Nederland bepaald zou tot stand komen, dat de concessie reeds in onderzoek bij het ministerie, en het geheele kapitaal in Londen volgeteekend was. Welk uitgestrekt belang deze verbinding voor ons gewest en vaderland heeft, daartoe hebben wij slechts aan te stippen de lijnen van Minden op Osnabruck en van daar op deze stad, om aan te sluiten met de Oostfriesche-Weserbaan, welke zoo als bekend is reeds twee jaren in aanbouw is. Daardoor toch zou geheel Duitschland, de Hansesteden Bremen en Hamburg en Oldenburg, als één net aan deze stad verbonden zijn; en welk uitzigt opent ons de verbinding met Holland? Voor hem die niet vreemd is in de handelsbetrekkingen van Hannover met Holland, zal deze vraag eenvoudig zijn, en voor den onkundige zal het genoeg wezen de kaart van Europa voor zich te nemen en de lijnen na te gaan op welke Nederlands handelsverkeer loopt; en het zal duidelijk worden, dat het eene *lacune* in de voornaamste spoorwegen-verbinding is, de lijnen waarvan op dit oogenblik in Holland sprake is. Wij hebben in Hannover altijd veel vertrouwen gesteld in het Hollandsche ministerie, en daaronder niet het minst, in den grooten financie-hervormer in dat Rijk, den heer van Hall, en wij hopen van hem en van den minister van binnenlandsche zaken, dat zij met hunne overige ambtgenooten, en vooral met hunnen Koning deze hoogst gewigtige zaak tot stand helpen brengen, want is in Holland een besluit genomen, dan zal Hannover weldra volgen, want onzen Koning gaat de materiële welvaart van zijn rijk na aan het harte." *Amst. Ct.*

— Gisteren avond ten $10\frac{1}{2}$ ure, is te Haarlem door de reserve-machine van den holl. spoorweg, aan een der overpaden, een barrière-wachter overreden, aan de gevolgen waarvan hij heden nacht is bezweken.

— De Israëlieten te Stokholm hebben eene belangrijke schrede gedaan op den weg van verlichting en vooruitgang, door bij hunne godsdienstoefening de Hebreeuwsche taal door de landtaal te doen vervangen. De eerste kerkdienst in het Zweedsch werd, in de Synagoge dier stad, gehouden bij gelegenheid dat dankgebeden werden gezegd voor de herstelling des Konings.

Vlaardingen, 9 Mei. Gisteren namiddag ontstond er in het naburig dorp Kethel, een geweldige brand, waardoor 20 huizen en schuren in de asch zijn gelegd, en verscheidene huisgezinnen van alles zijn beroofd. Er wordt alhier met eene lijst rondgegaan, ten einde gelden in te zamelen om in de eerste behoefte van deze ongelukkigen te voorzien, waarop bereids *f* 200 benevens diverse levensbehoeften is ingekomen.

Groningen, 11 Mei. Ten opzigte van de hier ter stede circulerende inteekeningslijst, om een geschenk aan te bieden aan den heer Thorbecke, vernemen wij, dat die lijst reeds een aantal namen draagt, waaronder van vier hoogleeraren, en overigens, behalve van eenige doctoren en advocaten, meerendeels van voorname handelaars en eenige leden van den raad en ook van Provinciale Staten. Ook in andere streken van deze provincie gaat zoodanige lijst rond en sommigen hebben zich bij die van de stad aangesloten.

OOST-INDIE.

Batavia Op 19 Febr. is alhier van Hongkong met een Ned. schip aangekomen de weleerw. heer H. D. van Gennep, protestantsch zendeling-leeraar die op dat eiland gedurende een geruimen tijd als zoodanig onder de chinezen is werkzaam geweest en, naar het schijnt, ook hunne kleeding heeft aangenomen, alzoo hij zich alhier in dezelve vertoont. Deze heer is een Groninger van geboorte. Door den beroemden zendeling-leeraar Gützlaff naar Hongkong ontboden, zoo vond hij hem bij zijne aankomst aldaar overleden. Naar men wil zal de heer van Gennep zich nu te Batavia vestigen, om zijne roeping onder de Chinezen, aldaar woonachtig te vervolgen.

Hellendoorn, 11 Mei. In de buurtschap Vaarlo onder deze gemeente zijn gisteren twee honden in eene schaapskooi met 100 stuks schapen gedrongen. Zij hebben daar 20 stuks gedood en 60 gewond. Van de gewonden zijn in den loop van dezen dag een 40 tal bezweken.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Parijs, 8 Mei. De staatsraad heeft, naar men verneemt; de wederinvoering van de doodstraf voor staatkundige misdaden goedgekeurd.

— Voortdurend blijven een aantal ambtenaren hun ontslag geven, om dat zij den eed van trouw aan den keizer en de constitutie, niet willen afleggen.

— Naar men verneemt is een adres aan den Senaat ingediend, om de verbannen generaals terug te roepen en moet deze poging door maarschalk Vaillant worden ondersteund.

— Voor 1853 is van regeringswege aan subsidiën aan spoorwegen toegestaan de som van 48,393,000 francs; en voor 1854 wordt ten genoemden einde de som van 67,400,000 vodrgesteld.

— Eene waschvrouw te Marseille heeft onlangs op één dag hare vier kinderen, drie zoons en eene dochter, uitgehuwelijkt.

— Op Hemelvaartsdag is te Vaudemange in de kerk, tijdens de godsdienstoefening, een moord gepleegd door middel van een pistoolschot. De moordenaar is gevat.

— De keizerin is nog niet in het openbaar verschenen, doch is bijna hersteld.

— Terwijl hier weinig meer gesproken wordt over de meer of minder vermoedelijke komst van den Paus, leest men in een brief uit Rome het volgende: „Men is hier overtuigd, dat de Fransche regering geëindigd is met den tegenstand, dien de Paus bood, te overwinnen, en Z. H. zal zich dus in de maand Augustus naar Parijs begeven.

— Men doet thans krachtige pogingen, om bij de geneeskundige fakulteit te Parijs eenen leerstoel voor de homoeopathie te doen instellen. Maarschalk de Saint-Arnaud, die homoeopathisch is genezen, bevordert die zaak zeer.

9 Mei. Gisteren namiddag van 12 tot 2 ure viel er te Parijs veel sneeuw en hagel; vergezeld van doffe en langdurige donderslagen. Het vriest alle nachten; de zwaluwen zijn verdwenen.

— Uit Algerië is berigt ontvangen dat de gouverneur-generaal reeds vertrokken is om de voorgenomen expeditie tegen Kabijlië te beginnen.

— De *Moniteur* vermeldt, op grond van berigten uit 's Gravenhage het volgende: „De internuntius van den Heiligen Stoel is dezer dagen in de onderscheidene diocesen van het Koningrijk der Nederlanden overgegaan tot de installatie van de nieuwe bisschoppen. De heer Belgrado heeft zich te dien einde begeven naar Breda, Roermond, 's Hertogenbosch en Haarlem. Mr. Zwijsen, aartsbisschop van Utrecht, zal in 's Hertogenbosch resideren, alwaar hij bij voorraad als administrateur van het Kerspel is aangesteld. Mr. van Vree, bisschop van Haarlem, heeft het seminarium van Warmond voorloopig tot zijne residentie verkozen. Alles is zeer ordelijk en rustig afgeloopen."

— Het hoofd-orgaan van de partij der ultramontanen in Frankrijk meldt het navolgende uit Rome van den 30sten April:

„Hetgeen thans in Holland gebeurt, heeft hier ter stede veel verwondering gebaard. Men had geene redenen, om te vermoeden, dat de nederlandsche regering zoo spoedig zoude terugkomen op hare vroegere daden, als dezer dagen is geschied. Maar, wat men ook moge zeggen, of doen, het werk van den H. stoel zal in stand worden gehouden. De beraadslagingen der kamers hebben duidelijk aangetoond, dat de H. vader niet anders is te werk gegaan dan in volmaakte overeenstemming met den Koning en het ministerie. De deugdelijkheid van zijn regt heeft door de meest dweepzieke Protestanten zelven moeten worden erkend: derwijze dat het overvloeijen der protestantsche kuiperijen alleen aan hartstogt en haat kan worden toegeschreven. Zooals altijd is ook in dezen het regt, de waarheid en de liefderijkheid aan de zijde van Rome en der Katholieken. Hunne zegepraal is verzekerd en men verneemt dan ook zonder eenige bekommering de uitbarsting van de kettersche hartstogtelijkheid."

— Te Genua zijn op hoog bevel twintig vlugtelingen uit verschillende italiaansche staten den lande uitgezet; zij hebben zich den 2 Mei naar Malta scheep begeven.

10 Mei. Aan den algemeenen wensch der leden van het Wetgevend Ligchaam is door den keizer gehoor gegeven, door de zitting tot den 28 dezer maand te verlengen.

— De koortsachtige belangstelling in den tafeldans, die thans ook te Parijs heerscht, oefent een zonderlingen invloed op de openbare bibliotheken uit, daar iedereen wil weten, wat er alzoo over het magnetismus geschreven en er eene ontzettende aanvraag in de bibliotheken naar werken van dien aard is, zoodat de geëmployeerden het volop druk hebben met de nieuwsgierigheid der bezoekers te voldoen.

DUITSCHLAND.

Weenen, 10 Mei. De geschillen tusschen Oostenrijk en Sardinië, zijn uit den weg geruimd.

Frankfort, 7 Mei. Ook de Grooth. Hessische regering heeft thans op de memorie der bisschoppen geantwoord en wel in denzelfden geest als de overige regeringen. Het antwoord der bisschoppen wordt binnen kort te gemoet gezien.

— Naar men uit Berlijn verneemt, wordt de reis van daar naar Londen, over Verviers, Rijssel en Calais, thans in 40 uren volbragt. Het onaangena-

me hierbij is, dat men op reis zoo dikwerf van waggons moet verwisselen, hetgeen enkel in België vijf maal plaats heeft. Men beklaagt zich mede over de logementhouders aldaar, die, om de reizigers tot een langer verblijf in hunne hôtels te noodzaken, doorgaans de uren van het vertrek der treinen met opzet verkeerd opgeven.

Berlijn, 8 Mei. Uit Petersburg en Moskou wordt geschreven, dat de cholera aldaar wederom met hevigheid is uitgebarsten. De koopman Tskhinkel uit Kalisch, die ten vorigen jare door zijne bijzondere geneeswijze veel zieken heeft gered, is naar Petersburg ontboden, om in de hospitalen zijne geneeswijze in toepassing te brengen.

9 Mei. Onder de te Berlijn uitkomende groote dagbladen heeft de *Vossische Zeitung* de meeste, 11,000, en de *Neue Preussische Zeitung* de minste, 3000, geabonneerden.

— Te Keulen zijn reeds verscheidene jezuiten aangekomen, om zich in hun nieuw klooster aldaar te vestigen. Men verwacht nóg meer kloosters dier orde in de Rijnprovincie, en wel het eerst te Bonn.

— Te Frankfort is gisteren (8 Mei) van Mainz eene beijersche stoomboot aangekomen, aan boord hebbende verscheidene gezinnen op hunne terugreis van Amerika naar hunne vroegere haardsteden. Zij schilderen de door hen ondervonden teleurstellingen met zoo zwarte kleuren, dat velen daardoor van de landverhuizing zullen worden afgeschrikt.

10 Mei. De koning der Belgen is naar Weenen vertrokken.

ENGELAND.

Londen, 7 Mei. Er is alhier eene nieuwe electrische telegraaf-maatschappij opgerigt, die zich ten doel stelt, om tijdingen over geheel Brittanje en Ierland over te brengen, tegen een aanmerkelijk verminderd tarief, en wel tegen een schilling voor eene korte tijding, en voor elk woord boven het bepaalde aantal, 1 penny meer. Een ander gewigtige maatregel heeft de maatschappij hierbij voorgesteld, namelijk, om afzonderlijke lijnen daar te stellen, waarvan de regering en particulieren kunnen gebruik maken, en die hoofdzakelijk bestemd zijn voor dépêches van algemeen belang, zoodat deze nimmer noodig zullen hebben te wachten. Daarenboven zullen er in het overbrengen der berigten eenige verbeteringen aangebragt worden, die, wel is waar eenvoudig, maar niettemin als zeer wenschelijk kunnen worden beschouwd.

— Een afschuwelijke moord heeft dezer dagen te Conwaij in Noord Wallis plaats gehad, door zekeren William Williams. Deze heeft namelijk in een koffijhuis een jong mensch, Jessy Williams genaamd, en onderwijzer dier plaats, onder het drinken van een glas ale voorgesteld, om te zamen op de konijnenjagt te gaan. De laatste hierop antwoordende, dat hij geen geweer bezat, hernam de eerste, dat dit niets beteekende, daar hij er een bezat, en meteen vertoonde hij er een, dat hij steelsgewijze van den muur van het koffijhuis, waaraan het had gehangen, weggenomen had. Beiden begaven zich nu op weg, doch op aanmerkelijken afstand van de plaats gekomen zijnde, laadde de eerste zijn geweer, schoot den onderwijzer met eene verschrikkelijke koelbloedigheid neder, en beroofde hem daarna van zijn geld en horologie. Toen hij later weder in het koffijhuis terug kwam, hing hij het geweer weder aan den muur, en verklaarde op de vraag, waar zijn makker was gebleven, dat deze verder den berg was opgeklommen. Het bleek echter al spoedig, dat deze vermoord was, want iemand, die den berg was afgekomen, had het lijk ontdekt, dat in eene klove geworpen, en rondom met bloed bespat was. Het schot had hem in den rug getroffen. De moordenaar werd onmiddelijk daarna gearresteerd en de instructie is bereids begonnen.

9 Mei. De londensche bladen behelzen heden niets belangrijks.

— Dezer dagen zijn twee r. k. bisschoppen, de heer Moore en Rillathorne, als bankroetiers te Birmingham in hechtenis gesteld ter zake *de dotatie van eene godsdienstige instelling die hun was toevertrouwd, en waarvan zij de verpligtingen niet hebben voldaan.* Deze arrestatie heeft natuurlijk eene zeer groote sensatie in de stad teweeg ge ragt.

— Mevr. H. Beecher Stowe werd met geestdrift in het hotel van de hertogin van Sutherland onthaald. Hertogen, markiezen, graven, baronnen enz. wedijverden om op Straffordhouse te komen. Het buitengemeen eenvoudige toilet, de zachte en waardige manieren en de nog al ernstige houding der vermaarde schrijfster van *de Negerhut* trokken algemeen de aandacht. Het prachtige feest begon ten 11 ure 's voormiddags en was ten 5 ure 's namiddags afgeloopen.

10 Mei. In de gisteren gehouden zitting van het Hoogerhuis heeft de aartsbisschop van Dublin de aandacht van het Huis gevestigd op de noodzakelijkheid, om de kloosters der katholieke meisjes te inspecteren, welke instelling, volgens spr., de menschelijke vrijheid hoogelijk aanrandt. Het is tijd, dat de wetgeving hier tusschen beide kome.

TURKIJE.

Konstantinopel, 25 April. Uit deze stad wordt thans bevestigd het vroeger ontvangen telegrafisch berigt, dat de zaak der heilige plaatsen is beslist.

— Te Konstantinopel en elders liep dezer dagen het gerucht, dat keizer Nikolaas aan den keizer van China hulp zou hebben aangeboden tegen de chinesche opstandelingen. Dit vereischt echter nadere bevestiging.

— Een brief uit Smirna van 27 April berigt dat, naar aanleiding van eenige bedenkingen door Rusland en Oostenrijk geopperd, al de staatkundige uitgewekenen uit Turkije zullen worden gezet.

— Den 22 April hielden de vertegenwoordigers van Rusland, Engeland en Frankrijk eene bijeenkomst betrekkelijk t t een geschil over grondgebied, ontstaan door de eischen van Griekenland.

— Abd-el-Kader schijnt zich te Brussa te vervelen; gewoon aan het leven in Frankrijk wenscht hij er terug te keeren.

CHINA.

Van China wordt in dato 27 Maart gemeld, dat de opstandelingen groote vorderingen maken. De Keizer heeft aan de Engelschen hulp gevraagd. De commodore Bowham was met eenige stoomschepen naar Shanghai vertrokken.

DRENTHE.

Assen, 14 Mei. J. l. Woensdag heeft hier het zeker zeldzaam voorkomende geval plaats gehad, dat twee huwelijken nagenoeg te middernacht in het gemeente-huis zijn voltrokken. De heer Burgemeester, die tevens Ambtenaar van den Burgerlijken stand is, was tot dien tijd bezig geweest als Voorzitter van het bureau van stemopneming voor de verkiezing van leden van de Prov. Staten, en kon dus tot de voltrekking niet eerder overgaan; de belanghebbenden waren reeds te zes uur verschenen.

— Men zal zich herinneren, dat er in der tijd een adres door ingezetenen van Assen aan den Minister van Binn. Zaken is opgezonden ter ondersteuning van de aanvrage van den heer *Balkema*, om concessie tot het aanleggen van spoorwegen in de Noordelijke Provinciën te bekomen. Thans is, in beschikking op dat adres, namens den Minister, door den heer Commissaris des Konings in dit gewest, aan den eersten onderteekenaar van het adres, mededeeling gedaan van de reeds in ons vorig no. opgenomene Ministeriële beschikking, waarbij voorloopig aan *Balkema c. s.* de gevraagde concessie wordt verleend.

— Naar men ons mededeelt, zal de heer Dr. *H. J. Nassau* alhier elke benoeming of keu e als lid der Tweede Kamer stellig van de hand wijzen, en zal zich houden aan zijne in 1849 afgelegde verklaring.

— Naar men uit 's Hage berigt, moet de heer *Thorbecke* hebben verklaard, zich eene keuze als lid van de Tweede Kamer te zullen laten welgevallen, mits men in hem een *beginsel* en niet een *voorwerp van oppositie* kieze.

— Den 11 dezer heeft de aangekondigde herbesteding plaats gehad van het doen van vernieuwingen en herstellingen aan- en het onderhouden gedurende drie jaren van de Hoofd- en Beilervaarten etc. De uitbesteding had in twee perceelen en in massa plaats. In massa was ingeschreven door *H. Winters* te Assen voor *f* 18000-„, *H. M. Winters* te Assen voor *f* 16900 en *G. Lubberink* te de Wijk voor *f* 16700, aan welken laatsten het werk is gegund.

* Het Provinciaal Kerkbestuur van Drenthe heeft in zijne vergadering van 11 Mei als afgevaardigden naar de Synode dezes jaars gekozen, *uit de Predikanten:* tot lid *Ds. H. Doorenbos*, van Hijkersmilde, tot diens secundus *Ds. J. J. Swiers*, van Havelte, en *uit de Ouderlingen:* tot lid *Mr. W. L. Tonckens*, van Meppel, tot diens secundus den heer *D. H. van dee Scheer*, van Coevorden.

— Bijna alle gemeenten van de klassis Meppel hebben aan den Koning adressen opgezonden tegen de Bisschoppelijke hiërarchie. Dat van Meppel was geteekend door 590 mans-ledematen, dat der Afgescheidenen door 60; dat van Kolderveen door de geheele gemeente; van Zuidwolde door 400 lidmaten; van Koekange door 215 lidmaten. Ook is in die klassis bijna algemeen tegen het gewijzigd ontwerp van wet op het Armbestuur geprotesteerd.

— De Staten dezer Provincie zijn tegen Vrijdag 20 dezer *buitengewoon* bijeengeroepen, om te beraadslagen over: 1° het vaststellen van een Reglement op het gebruik en de politie van de kanalen der Drentsche Kanaal-Maatschappij; 2° de lijst van aanbeveling voor de vacante Raadsheersplaats in het Hof van Drenthe en 3°. een voorstel van Ged. St. tot het te gelde maken van een gedeelte der inschrijvingen van de kas ad pios usus te Smilde in de grootboeken der Nat. schuld.

— Te Gorredijk heeft zich in de vorige week de onderwijzer *Brons* door ophanging van het leven beroofd.

— Ds. *C. Boon* heeft j.l. zondag zijne intrede te Zuidwolde gedaan.

* **Smilde, 13 Mei.** Wil men op andere plaatsen den tweeden Pinksterdag het publiek genoegen verschaffen door harddraverijen of het zingen van zangstukken; hier hebben de werkende leden van ons muzijkgezelschap *de Harmonie* het voornemen, des achtermiddags in het bosch van den Heer Tonckens eenige muzijkstukken uit te voeren. Wij twijfelen niet of 't publiek zal dit met genoegen vernemen.

* **Borger, 12 Mei.** Men verneemt, dat de leden der Afdeeling van het zendelingsgenootschap *Klassis Coevorden*, op woensdag den 18 Mei e. k. eene vergadering zullen houden te Borger, ter bevordering der zendelingszaak bijzonder onder de heidenen. Bij die gelegenheid zal de openlijke opwekkingsrede, in het kerkgebouw der Hervormden (des voormiddags om tien uur een aanvang nemende) gehouden worden door Do. *van Moock* van Coevorden. Men verwacht, behalve de leden van 't zendelinggenootschap uit onderscheidene gemeenten, even gelijk uit Borger zelve, vele belangstellende hoorders. De inzameling van liefdegaven bij die gelegenheid zal ten voordeele van 't zendelinggenootschap geschieden.

Ter Apel, 11 Mei. De zaak tegen den koopman *K. H. Westphaal*, meer bekend onder den naam van *Pontworst*, van de Maten onder Roswinkel, gem. Emmen, die door den steuer-ontvanger te Ruitenbroek *von Dwingelo*, is aangehouden, is den 6 Mei bij de Regtbank te Meppen behandeld; genoemde *Westphaal* is veroordeeld, terwijl ook de door hem voorgebragte getuigen hem niet van erge smokkelarij konden vrijspreken. Tot hoelang hij moet zitten is nog niet bepaald. Ook heeft het onderzoek duidelijk bewezen, dat de veel besprokene schending van grondgebied niet heeft plaats gehad en alleen in de verdichting van *Westphaal* bestond.

* **Maten, 10 Mei.** Eergisteren was het hier een weder, zooals het in den winter bijna niet slechter zijn kan. Het regende en sneeuwde bijna den geheelen dag, en vroor den daarop volgenden nacht zoo sterk, dat de poeltjes, die door het geweldig regenen waren ontstaan, met ijs bedekt waren. Eenige runderen, zich reeds in de weide bevindende, zijn hierdoor omgekomen.

* **Peize, 12 Mei.** Als een bewijs, dat de handel in vee hier steeds zeer levendig is, dient, dat er voor de gisteren gehoudene voorjaarsmarkt te Roden, alhier 72 gezondheids-attesten voor het vee door het plaatselijk bestuur zijn afgegeven; alle runderen, waarvoor dezelve moesten dienen, zijn verkocht, waarvan 31 door één koopman zijn opgekocht, en die bijna allen tusschen *f* 65 en *f* 100 hebben opgebragt; de gekalfden en die aanstaande waren te kalven werden 't meest gezocht, alhoewel er op de markt weinig goed vee werd aangebragt, daar de besten reeds voor de markt waren opgekocht.

* **Hardenbergh, 11 Mei.** Heeft er in den laatsten tijd, tusschen de gemoederen, eene spanning of zekere soort van Godsdienstige opgewondenheid bestaan, of bestaat dezelve welligt nog en oefent haren verderfelijken invloed uit zoowel op het politiek terrein als in het maatschappelijk leven, het verheugt ons te kunnen mededeelen, dat er in deze streken althans pogingen word n aangewend, dit te doen bedaren of zoo mogelijk geheel op te heffen. Zondag j.l. toch zijn er van de kansels in onderscheidene gemeenten door herders van verschillende religien woorden gesproken, welke slechts tot verdraagzaamheid en liefde kunnen aansporen. De predikant der herv. gemeente te *den Ham* en de pastoors der R. K. kerken van *Raalte* en van *Hellendoorn* immers spraken tot hunne hoorders in gelijken zin en geest, vermaanden hen hoofdzakelijk, toch alle haat en nijd en bijzonder godsdiensthaat uit hunne harten te verbannen. Mogten hunne woorden ingang hebben gevonden en hun pogen navolging vinden!

* Bij de Dingsdag j.l. alhier plaats gehad hebbende stemming voor twee leden der Prov. Staten, had een kiezer de naïviteit zijn billet in de *brievenbus* te willen doen. Beter ingelicht, bezorgde hij het naar behooren; dat echter nog een kiezer het gevoelen van bovengenoemden deelde, dat de billetten in de brievenbus behoorden, bleek, doordien, bij het openen dezer bus, één stembriefje daarin is gevonden. — Wat de uitslag der stemming zelve betreft, deze was als volgt: Bij de 202 ingekomen billetten (een van onwaarde) heeft verkregen de heer *Kerkhoven* te Dedemsvaart 144 stemmen, die dus met groote meerderheid verkozen is; de heeren *C. J. van Riemsdijk* alhier en Jonkheer *J. van Hemert* te Dedemsvaart, bekwamen respectivelijk 98 en 62 stemmen, over welke beide heeren dus eene herstemming zal moeten plaats hebben. Meerdere personen hebben eene of meer stemmen verkregen.

Uitslag der stemming voor leden van de Provinciale Staten van Drenthe.

Inlevering der stembriefjes 10 Mei 1853. — Opening der stembriefjes 11 Mei 1853.

HOOFD-KIESDISTRICT ASSEN.

Ingekomen 606 stembriefjes, waaronder 4 van onwaarde, dus volstrekte meerderheid 302.

De volstrekte meerderheid hadden de heeren Mr. H. H. A. Sluis en wel 486 stemmen, J. A. Meursing 424, Mr. H. Vos 421, Mr. C. E. Kniphorst 349 en Mr. W. Alingh 317.

Herstemd moet worden over de heeren: Jhr. Mr. P. A. G. de Millij met 291 stemmen, H. van Veen met 289, Mr. A. Homan met 205, Jhr. A. W. van Holthe met 165, Mr. J. T. Homan met 112, Mr. C. Hiddingh met 87, Mr. L. Oldenhuis Gratama met 79 en Mr. P. W. Alstorphius Grevelink met 69.

Bovendien hadden de heeren W. Timmer te Beilen 68, Mr. S. J. Oosting te Beilen 68, Mr. J. T. Kijmmell te Westerbork 64, Mr. H. Tonckens te Eelde 56, B. W. van de Sande Slot te Zuidlaren 51, Mr. E. K. J. Bertling te Assen 49, C. W. E. Kijmmell te Smilde 42, C. L. Kniphorst te Gieten 38, J. R. Hunse te Beilen 37, H. Stel te Langelo 36, J. Nuis te Smilde 36, Mr. S. H. Tonckens te Exlo 34, K. Ensing te Noord-Barge 31, S. van Roijen te Vledder 30, H. Tijmes te Beilen 27, P. J. L. Eekhout te Smilde 25, H. A. Burghgraef te Peize 22, Jhr. E. J. van Holthe te Dwingelo 21, G. Dolfing te Orvelte 18, Dr. H. J. Nassau te Assen 18, Mr. H. C. Carsten te Assen 18, J. van Konijnenburg te Frederiks-Oord 17, E. Mulder te Oldendiever 14, B. W. Kijmmell te Peize 14, Mr. H. Homan te Rolde 13, T. Braams te Eext 13, R. Boelken te Beilen 13, C. H. W. v. d. Feltz te Vries 13, J. Meursing te Buinen 13, C. Hulst te Frederiks-Oord 13, K. Timmerman 12; J. Prins 11, Mr. J. Cohen te Assen 11, R. Everts te Koekange 11, C. Fledderus te Smilde 10, L. Tijn 10, Mr. A. Vos te Assen 10 stemmen. Op een aantal personen zijn minder dan 10 stemmen gevallen. In het geheel waren er op 300 personen stemmen uitgebragt.

Er zijn door de aanwezige kiezers geene bezwaren ingebragt behalve door den kiezer Mr. *J. A. Willinge Gratama* te Assen, die te kennen gaf, dat hij heeft hooren voorlezen de namen *A. Gre-*

velink te Assen en bloot *A. Grevelink*, welke namen zijn begrepen alle aan te duiden Mr. *P. W. Alstorphius Grevelink te Assen*, terwijl bekentelijk zoo te Assen als elders in de Provincie meerdere personen gevonden worden, die den familienaam van Grevelink voeren; dat hij meent, dat deze stemmen ten onregte aan den heer Mr. P. W. Alstorphius Grevelink zijn toegerekend, en daartegen bezwaren inbrengt, hetgeen hij niet zou gedaan hebben, zoo hij niet had gezien, dat door het toerekenen van deze stemmen aan den heer Mr. P. W. Alstorphius Grevelink de regten zijn verkort van de heeren S. J. Oosting en W. Timmer, beiden te Beilen, die slechts éene stem minder hadden dan de heer Grevelink en daarom niet op het dubbeltal zijn gebragt; hebbende hij opneming van zijn bezwaar in het Proces-verbaal verzocht.

HOOFD-KIESDISTICT HOOGEVEEN.

Ingebragt 386 stembriefjes; van onwaarde 4. Volstrekte meerderheid 192.

De volstrekte meerderheid hebben de heeren Mr. G. L. Kniphorst en wel 270 stemmen, A. van der Vlies 268, Mr. W. L. Tonckens 257, Jhr. Mr. H. G. van Holthe tot Echten 251, Mr. J. T. Nijsingh 224, H. C. Scheltens 224, Mr. A. H. Witsenborg 206, W. F. Kijmmell 194.

Herstemd moet worden tusschen de heeren Jhr. H. J. P. v. d. Wijck, die 185, en Mr. J. J. W. Baron de Vos van Steenwijk, die 49 stemmen had.

Bovendien hadden de heeren Dr. G. H. Amshoff te Hoogeveen 42, Mr. J. Oldenbandringh te Ruinen 41, L. J. Luten te Ruinerwold 38, Mr. L. Carsten te Hoogeveen 34, Mr. C. Steenbergen te Hoogeveen 25, Dr. J. L. Kijmmell te Havelte 21, Mr. J. L. Tonckens te Hoogeveen 21, A. H. Abbing te Erm (Sleen) 18, Hk. Oldenbandringh te Oosterhesselen 18, W. Boelken op den Hool, Geert Geel te Meppel en J. W. Steenbergen te Koekange ieder 17, H. J. Brouwer te Ruinerwold en Mr. H. H. A. Sluis te Assen ieder 15, R. H. Pol te Ruinerwold en J. J. Slot te Meppel ieder 14, Jacob Jans Snoeken te de Wijk 13, Hk. Berghuis te Hoogeveen en J. Semler te Meppel ieder 12, J. H. Boer te Hoogeveen, A. Roelink Hz. te Meppel, J. C. Rahders te Nieuwer-oord ieder 11, J. Bruins Slot Wz. te Hoogeveen 10, Mr. C. L. Kniphorst te Gieten, Mr. L. O. Tonckens te Emmen en S. G. de Vries te Hoogeveen ieder 9 stemmen. Verder waren nog op een aantal personen stemmen uitgebragt.

Te Assen zijn uitgebragt 88 stemmen, Anlo 36, Smilde 52, Norg 17, Roden 20, Peize 20, Eelde 12, Zuidlaren 64, Vries 30, Gieten 18, Gasselte 21, Odoorn 16, Borger 31, Beilen 51, Rolde 26, Westerbork 28, Diever 16, Dwingelo 45, Vledder 15, Meppel 67, Hoogeveen 58, Coevorden 44, Ruinerwold 36, de Wijk 31, Havelte 27, Dalen 19, Sleen 19, Zuidwolde 18, Ruinen 17, Emmen 17, Nijeveen 16, Zweelo 11 en Oosterhesselen 6.

De herstemming is op den 25 Mei e.k. bepaald.

REGTSZAKEN.

Eergisteren is voor het Hof in appel behandeld de zaak van den Minister van Finantien tegen H. B. te Maten, gemeente Emmen, beschuldigd van het vergrooten van eene partij turf na de opmeting door den meter-taxateur. De turf stond op grond, waarop ingezetenen van Hanover beweren, turf te mogen graven, zonder accijns te betalen. De Proc. Generaal zal in deze zaak 19 Mei e.k. concluderen.

Door de Arr. Regtbank alhier zijn 11 dezer *veroordeeld: J. J. H.* zonder woonplaats, wegens het zich toeeigenen van een horologie, tot een jaar gevangenisstraf; *J. C. M.* arbeider te Bonnen, wegens het wegnemen van eenige wilgen dakwissen, tot 6 dagen gevangenisstraf; *L. M.*, arbeider te Veendijk, gemeente Havelte, wegens het onbevoegd uitoefenen der geneeskunde, tot *f* 25 boete; *H. K. P.*, arbeider te Hoogeveen, tot *f* 8 boete, omdat hij tegen den Veldwachter, terwijl deze de orde handhaafde, gezegd had: *dat hij maar bliksems gaauw moest maken, dat hij wegkwam.*

INGEZONDENE STUKKEN.

In de veronderstelling, dat ik het Programma van het nieuwe Ministerie goed heb begrepen, heb ik de eer, jegens de Kiezers, welke mij kennen en mij met hunne stem mogten willen vereeren, mij disponibel te stellen als Lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Meppel, 13 Mei 1853. Mr. G. L. KNIPHORST.

De ondergeteekende, gezien hebbende, dat men hem aanbeveelt voor het lidmaatschap der Staten-Generaal, verklaart die betrekking, in geval van benoeming, te zullen aannemen.

Assen, 12 Mei 1853. Mr. H. VOS.

Verkiezing voor de Tweede Kamer.

Aan naamlooze aanbevelingen voor Leden van de Tweede Kamer der Staten Generaal heeft het in den laatsten tijd niet ontbroken.

De ondergeteekende heeft er vrede mede', hij heeft er *tegen*, dat men iemand aanrandt of in een verkeerd licht stelt *zonder onderteekening.*

Alleen uit gevoel van het onregt, dat in dit laatste opzigt den heer *van der Veen* is gedaan, acht hij het pligt daartegen op te komen.

Hij verklaart *openlijk- alleen bij wijze van protest* tegen die ongeteekende zijdelingsche aanvallen tegen iemand, die het beneden zich schijnt te achten daarop te antwoorden-, dat het hem voorkomt: dat er geenerlei reden kan bestaan, om den heer van der Veen *niet* te stemmen, dan die dat men iemand zou willen kiezen, meer waarborgen aanbiedende van *eerlijkheid en bekwaamheid;*

Dat de heer *v. d. Veen* is herbenoemd eenige maanden geleden, — dat er sedert niets gebeurd is, waarom iemand, die zich niet door schijn laat verblinden, van gevoelen zou kunnen veranderd zijn;

Dat er wel eene verandering van ministerie, dat is, *van bestuur voor de kroon*, heeft plaats gehad en dat, hadden de Kiezers *minister-plaatsen* aan te vullen, dit daarop voorzeker van invloed zou behooren te zijn;

Dat zij echter nu geroepen, worden om te kiezen vertegenwoordigers van het volk;

Dat uit niets blijkt, dat de heer *v. d. Veen* de belangen van het land of van dit gewest zou hebben verwaarloosd;

Dat er geen Candidaat (van wien men zeker is, dat hij de Candidatuur aanneemt) openlijk tegen den heer *v. d. Veen* is overgesteld, die als *meer eerlijk, meer bekwaam* is aanbevolen;

Dat de voorstelling, als of men *uitstekende Protestanten* zou hebben te kiezen, hem voorkomt te zijn in lijnregten strijd met de Grondwet, en dat overigens de heer *v. d. Veen* is *goed protestant*, uit *Protestantsche* ouders geboren en zich openlijk tot die gezindte bekennende;

Dat hij het er voorhoudt, dat men in de laatste dagen *te veel* van *Protestantisme, te weinig* heeft gesproken van *het goede, dat wij aan onze vryzinnige instellingen hebben te danken*; en

Dat hij op grond van zijne meening, dat de heer *v. d. Veen* die vrijzinnige instellingen, welke hij mede heeft tot stand gebragt, zal helpen in stand houden en dat hij alle maatregelen tot heil van koning en vaderland, voorgedragen *ook door het nieuwe ministerie*, zal ondersteunen; —

Vrijheid meent te hebben op den 17 Mei te stemmen op Mr. P. VAN DER VEEN.

Assen, den 13 Mei 1853. H. H. A. Sluis.

Geachte Medekiezers!

Volgaarne voldoende aan de uitnoodiging van eenige Kiezers, opgenomen in de Provinciale Dr. en Asser Courant van den 30ste April l.l., zoo gevoel ik mij verpligt, hierop te antwoorden, dat de benoeming van twee Leden voor de 2e Kamer der Staten Generaal, ook bij mij in de tegenwoordige omstandigheden, voor ons Vaderland en inzonderheid ook voor onze Provincie, als eene zaak van het uiterste gewigt en belang is beschouwd geworden; — en bij mij zich herhaaldelijk de vraag heeft opgedaan, wie zijn, in de gegevene omstandigheden voor deze allergewigtigste en uiterst moeijelijke betrekking, het bekwaamst, verkieslijkst en best, die, bij eene benoeming, deze zoo hoogst moeijelijke taak, zouden gelieven en kunnen op zich nemen.

Volgens mijne innige overtuiging, gegrond op aan mij volkomen bekende regtvaardige, regtschapene en brave handelingen en daadzaken, zijn het de Heeren Mr. *Warmold Tonckens*, Vice-President in het Provinciaal Geregtshof van Drenthe, wonende te Assen, en Mr. *P. van der Veen*, voormalig Lid der ontbondene 2e Kamer, woonachtig te Smilde.

Beide die Heeren zijn, zoo verre mij bekend, ware voorstanders van regt en regtvaardigheid, zonder aanzien van personen; — *de beginselen* van beide Heeren, *waar het thans vooral op aankomt* zijn, zoo verre ik weet, braaf, opregt, vaderlandslievend, regtschapen, in overeenstemming met de bestaande Grondwet en beamen de *algemeene* welvaart en bloei *van alle standen* van geheel ons Rijk; - beide Heeren en wel bijzonder de eerstgenoemde zijn bij uitnemendheid bekend met de ware belangens van ons Gewest, zoo naauw verbonden aan dat der overige *landelijke Provincien*, en zullen dezelve (hiervan houde ik mij levendig overtuigd) door bondige, regtvaardige, krachtige en overtuigende redenen, in het groot belang onzer en der verdere landelijke Provincien en van geheel het Rijk, ijverig en met geestdrift verdedigen tegen de eischen en aanvallen van de grooten en allervermogendste kapitalisten uit Amsterdam en uit de verdere Hollandsche steden, die boven alles hatelijke voorregten en eigenbaat zoeken en overzulks door hunnen grooten invloed, door hunne medebelanghebbendens en intrigues het dusverre daar heen hebben weten te leiden, dat zij van hunne ontzettende inkomsten, voortspruitende uit hunne tallooze Effecten, beleeningen en enorme kapitalen geen cent belasting betalen; maar daarentegen de landeigenaren met hunne huurslieden, de nijvere en werkzame klasse, zelfs de behoeftige ambachtsman en arbeider niet uitgesloten, onmededoogend met belastingen wenschen te overladen en tot bereiking van dit hun, in mijn oog schandelijk, gruwelijk, onregtvaardig en geheel beginsel- en zedeloos doel, in de Kamers mannen wenschen te hebben, die, wegens eigenbelang of wegens bijzonder eigene inzigten, dit zoo hoogst onregtvaardige stelsel zijn toegedaan, of niet standvastig genoeg zijn, om aan hunnen invloed en vleijende taal weêrstand te kunnen bieden; — beide genoemde Heeren zijn geheel onafhankelijk, aan niemand ondergeschikt, bezitten een zelfstandig en vast karakter, durven voor regt en waarheid uit te komen, deinzen niet terug en streven niet heimelijk naar eigene grootheid, met verzaking der ware belangens van Rijk en Provincie; — beide Heeren zijn even als wij eigenaren van aanzienlijke land- en veenbezittingen en hebben met ons één en zelfde belang.

Ik verzoek u bescheidenlijk, geachte Medekiezers, van toch vooral *uit uwe eigene oogen* te zien; het gewigt der tegenwoordige verkiezing wel te wikken en te wegen; met een scherpzigtig oog u voor te stellen de toekomst en de gevolgen uwer keus; laat u niet misleiden *door onbekende schrijvers*, die dikwerf niets anders als eigene grootheid en eigen belang beoogen, in lijnregten strijd met ons belang, dat der overige landelijke provincien en van geheel het Rijk; maar volgt daarentegen *uw eigen goed en gezond oordeel*, en bepaalt hierna uwe eigene wel overdachte keus, opdat deze noch u zelf, noch uw nakroost ooit moge berouwen.

Ziedaar! geachte Medekiezers, in bereidvaardige voldoening aan uw verlangen, u openlijk, rondborstig mijn gevoelen, naar mijn beste weten, in deze zoo allergewigtigste zaak medegedeeld en pligmatig door mijne naamteekening bevestigd, opdat, noch op de door mij voorgestelde eerbiedwaardige mannen, noch op mij, van toepassing zij, het zoo ware gezegde van Mr. S. M. S. Modderman, luidende: „Eene aanbeveling *door onbekenden* is, in mijne oogen, niet alleen een ijdel, niets beteekenend spel, *omdat zij geen regt vertrouwen kan inboezemen*, maar ook bovendien weinig vereerend voor hem, wien zij geldt, zoodat de aanbeveling zich zelve vernietigt."

ASSEN, den 13 Mei 1853.

H. J. L. VAN DER WIJCK.
Medekiezer.

Drenthenaren!

Een kiezer geeft aan zijne medekiezers in bedenking, om als lid der Tweede Kamer de stemmen uit te brengen op Mr. G. L. KNIPHORST, Notaris te Meppel, die aan standvastigheid van karakter veel wetenschap en kennis paart, die uit eigen oogen ziet, wiens liberale beginselen bekend zijn, zonder dat hij geacht kan worden een tegenstander van het nieuwe Ministerie te zullen zijn.

Eenige kiezers uit het westelijk Drenthe.

Medekiezers!

Als lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal wordt u voorgesteld de heer *Jhr. Mr. P. A. van Holthe tot Echten*, Raadsheer in het Hof van Drenthe, een man, van wien men vertrouwt, dat hij met het ministerie kan instemmen, die de belangen van de Protestanten en van Oranje zal behartigen en aan wien men gerust de edele taak kan toevertrouwen, om de dierbaarste belangen des volks in 's Gravenhage te behartigen.

HOOGEVEEN, 12 Mei 1853. *Een Kiezer.*

Op verzoek herhalen wij het volgende:

Aan de Kiezers in het Hoofd-kiesdistrict Assen.

Bij de omstandigheden, waarin het Vaderland verkeert, is het van het grootste belang, om tot leden van de tweede kamer der Staten-Generaal te kiezen mannen, die zijn toegedaan de beginselen, welke door het tegenwoordig Ministerie bij het bekend schrijven van 26 April j. l., aan den Koning gerigt, blootgelegd zijn. Als zoodanig worden aan de kiezers ter benoeming op den 17 dezer maand voorgesteld de heeren: Mr. L. GRAAF VAN HEIDEN REINESTEIN TE ZUIDLAREN en Mr. H. VOS TE ASSEN.

De eerste was sedert 1849 lid der nu ontbondene kamer van de Staten-Generaal, de andere is in 1840 en ook in 1848 als lid der dubbele kamer voor de Provincie opgetreden.

Eenige kiezers in Drenthe.

Mijnheer de Redacteur!

Ik zie, dat sommigen en o. a. de heer *Modderman* in de *Gron. Ct.* het aanbevelen van personen voor de Prov. Staten en de Staten Gen. bij ongeteekende stukken afkeuren en het zelfs een ijdel niets beteekenend spel noemen; daar ik nu een van diegenen ben, zooals gij weet, die zulks gedaan hebben, meen ik de redenen bloot te moeten leggen, die mij daartoe bewogen hebben. Ik heb eenigen tijd in twijfel gestaan, of ik al dan niet mijn naam onder het door mij ingezonden stuk zou plaatsen; maar ik heb zulks niet gedaan, omdat ik er meer *na-* dan *voordeel* in zag. Mijn doel was alleen, om de kiezers op den door mij genoemden persoon indachtig te maken, hetgeen ik vooral nuttig achtte, daar in deze Provincie geene kiesvereenigingen en kiesvergaderingen gehouden worden, waar men elkander met de personen, die in aanmerking kunnen komen, bekend kan maken. Welk voordeel zou nu mijne onderteekening aanbrengen? zouden de kiezers den door mij genoemden persoon, zonder eigen onderzoek, zonder eigene overtuiging, stemmen, alleen omdat ik het stuk had onderteekend? Ik ben niet verwaand genoeg, om dit te denken, en zou het ook niet begeeren. En zoo de kiezers zelve onderzoeken, zoo zij hunne eigene overtuiging willen volgen, wat baat dan eene onderteekening? Ik hield mijne onderteekening zelfs nadeelig, omdat eenigen mij te laag geplaatst, arderen te hoog geplaatst, eenigen te liberaal en anderen te illiberaal zouden oordeelen, en welligt van mij tot den door mij aanbevolen persoon zouden besluiten. Neen, ik houde, in Drenthe althans, het opnemen in de Couranten van aanbevelingen van personen, al zijn ze ongeteekend, zeer nuttig, daar het het eenig teeken van leven is, en het eenig middel, om wat leven onder de kiezers te brengen, ten einde niet *per se* altijd de aftredenden worden herkozen. Het gezegde van den heer Modderman is dus een groote *bluf*, n.l. een gezegde, dat meer schittert dan waar is, dat op de onnadenkende menigte indruk maakt, maar waarvan de valschheid en onhoudbaarheid door dengene, die iets nadenkt, zeer spoedig wordt ingezien.

Wat nu de verkiezingen van 17 Mei aangaat, hoewel ik niet tegen het vorig ministerie was, en ook geen genoegzame reden zie, waarom het moest aftreden, is het, sedert het nieuwe Ministerie verklaard heeft de Grondwet getrouw te willen naleven en dezelve mild toe te passen, mijne overtuiging, dat in de *tegenwoordige* omstandigheden, in het *ware* belang van het Vaderland en den Koning, het nieuwe Ministerie moet ondersteund worden, daar anders het Vaderland, naar mijn inzien, aan droevige schokken zal worden blootgesteld. De heer *Mr. P. van der Veen* is, zooals men algemeen zegt, een aanhanger van *Thorbecke*; moet hier door verstaan worden, dat hij in *alle* opzigten en in *allen* gevalle *tegen* het nieuwe Ministerie zal zijn, dan zou ik zijne herkiezing schade voor het geheele Vaderland rekenen; moet er evenwel door verstaan worden, dat hij in de hoofdzaak, eerlijk vasthouden aan de Grondwet, met den heer Thorbecke eens is, maar in de toepassing en in de beoordeeling van de verschillende wetsontwerpen dezen, die zeker ook weder in de Kamer zal komen, niet steeds naar de oogen zal zien, in één woord dat hij geen stemmachine van den heer Thorbecke en een opposant quand même van het nieuwe Ministerie zal zijn, dan zou ik mijn stem welligt aan hem kunnen geven. Maar waarom heeft de heer *van der Veen* zich niet verklaard? hij zou mij en velen zeker met mij een groote dienst gedaan hebben, daar ik anders tegen dien heer niets heb. Zoo ik niet nader word ingelicht, kan ik op den heer v. d. Veen niet stemmen. *Een Kiezer.*

Open brief aan Dr. H. P. KRULL.

Vir Doctissime!

In de Drentsche Courant van den 7 Mei l.l. vind ik twee stukken van u, „die tot „teregtwijzing" moeten dienen van een „artikel", door Mr. C. L. Kniphorst en mij in een vorig No. dier Courant geplaatst, waarin de liefdadigheid wordt ingeroepen voor eene ongelukkige lijderes. Het ontga uwer attentie niet, dat ik ze noem *stukken van u.* Immers het een is door u onderteekend, en het andere hoewel uw' naam niet dragende, is uit uwe pen gevloeid, en van de naamteekening van twee leden van het Armbestuur ter dezer plaatse voorzien, die gij daartoe hebt weten over te halen, na vergeefsche pogingen bij twee anderen te hebben aangewend.

Doch ter zake. De zinsnede, die gij uit ons stuk hebt overgenomen en aanleiding tot uw geschrijf heeft gegeven, luidt aldus:

„'t Is onmogelijk, dat patiente onder dergelijke omstandigheden door één Geneesheer kan behandeld worden, en andere geneeskundige hulp is niet dan op twee uur afstand te verkrijgen." Na de aanhaling dezer woorden, stipt gij ter loops aan, dat ik sedert bijna drie jaren te Gieten ben en de armpraktijk heb op mij genomen voor eene som van *f* 30, en vervolgt dan aldus:

„De ondergeteekende, sedert bijna 17 jaren med. doct. alhier, verklaart bij dezen opentlijk, dat de diaconie van Gieten geene twee uren ver andere geneeskundige hulp behoeft te halen, daar hij nog dagelijks de praktijk uitoefenende, ook wel genegen is, om bedoelde patiente in behandeling te nemen, doch niet in consult met Dr. de Witt."

Meer dan één reden noopt mij, na deze verklaring van u, de pen op te vatten, om 't geen wij gezegd hebben nader toe te lichten, en het bewijs te leveren, *dat er niet dan op twee uren afstand geneeskundige hulp te verkrijgen is.* Ik vind dat bewijs in uwe eigene woorden: Immers gij laat de beide Diakenen verklaren, dat zij aan u hebben gevraagd, of gij „met Dr. de Witt bedoelde lijderes wildet verbinden," waarop gij geantwoord hebt „haar wel *alleen* te willen en kunnen behandelen," en in het tweede stuk zegt gij „wel genegen te zijn haar in behandeling te nemen, *doch niet in consult met Dr. de Witt.*" Buiten u en mij, gij weet het, zijn er geene andere geneeskundigen in Gieten. Heb ik dus geneeskundige adsistentie noodig, dan ben ik immers gedwongen haar in eene naburige gemeente te zoeken, want te vergeefs zal ik u om bijstand verzoeken. Nu zijn Borger en Zuidlaren, de naastbij gelegene plaatsen, waar geneesheeren wonen, op 2 uren afstand van Gieten gelegen. Wij hebben dus de volle waarheid geschreven, toen wij verklaarden, dat er niet dan op 2 uren afstand andere geneeskundige hulp te krijgen was, en gij, die ons wilt teregt wijzen, en tracht te beschuldigen van aan 't publiek zoo maar iets te hebben wijs gemaakt, doet uw best ons te verdedigen, en ons gezegde zooveel mogelijk te bekrachtigen; ontvang daarvoor onzen welmeenenden dank.

Maar neen! zegt ge, hou wat, zoo meen ik het niet! 't Is waar, een consult met u wil ik niet; en ik stem toe, dat, als ge dus aan een tweeden arts behoefte hebt, gij naar B. of Z. moet, dat is nu zonneklaar, maar een consult heb *ik* niet noodig, ik wil en kan de lijderes *alleen* behandelen, gij moogt dat niet kunnen, ik wel. Te vergeefs zoek ik naar de gronden uwer bewering, die met de mijne lijnregt in strijd is. Wel hebt gij, om uwe woorden eenige kracht bij te zetten, gewezen op uwe, in vergelijking van de mijne, langdurige praktijk, maar gij weet het, dat geeft u geen regt, om ex tripode te oordeelen; 't is goed, om dat en passant aan 't publiek te herinneren, 't kan nooit geen kwaad, welligt brengt het ook eene zode aan den dijk, maar bewijzen, met uw verlof, doet het niets. Trouwens een beter argument bijbrengen, daartoe zijt gij ten eenemale buiten staat. Immers gij hebt de patiente in haar lijden nimmer gezien, veel minder haar naauwkeurig onderzocht. Van Jan en Piet moogt gij zoo het een en ander aangaande de lijderes hebben opgevangen, maar daarop zult ge toch wel geene diagnose bouwen, veel minder een oordeel vellen over behandeling, en zoo maar met een pennestreek de verklaring van den arts, die de lijderes dagelijks behandelt en daardoor veel meer kennis van de zaak heeft, kunnen vernietigen? Dat gaat niet, mijn waarde.

'k Heb u daar ter loops aangetoond, dat gij nog al de gave bezit aan 't publiek zoo 't een en ander van uw persoon te vertellen. Gij hebt ter sprake gebragt, al had dat met de zaak in questie niets te maken, dat gij een tal van jaren gepractiseerd hebt, gij tracht het publiek te overtuigen, dat gij meerder bekwaamheden bezit dan een ander geneesheer, door te verklaren, dat gij de lijderes *alleen* kunt behandelen. Wilt gij nog een staaltje van uwe snoeverij? Lees dan de laatste regelen van uw eerste stuk, daar noemt gij u „*bekwaam geneesheer.*" Ellieve! 'k had er nog een pluimpje bijgevoegd. Dat stuk is wel door anderen onderteekend, maar 't is toch van u uitgegaan. Bloosdet gij niet, toen gij die woorden, die uwen lof zouden verbreiden, terneder schreeft en gij uwe letteren aan Jans Huiting ter onderteekening overhandigdet? Gij hebt hem zeker den rug toegekeerd en uit het venster gezien, toen hij, uw stuk luid lezende, aan die woorden kwam: Bekwaam geneesheer!! Krulletje, Krulletje!

'k Meen duidelijk genoeg in 't bovenstaande uw stuk te hebben weerlegd; 'k geloof te hebben bewezen, dat mijne verklaring: „'t is onmogelijk dat patiente door één geneesheer behandeld kan worden" door uw geschrijf niets van hare kracht heeft verloren, en dat wij te regt hebben beweerd, dat er voor de lijderes geene andere geneesk. hulp, dan op twee uren afstand te verkrijgen was. 'k Zou hier kunnen eindigen, gevoelde ik mij niet gedrongen, u mijn leedwezen te betuigen over uwe verklaring, dat gij met mij geen consult wilt houden. Dat spijt mij van harte, amice! wij hebben elkander tot hiertoe slechts tweemalen ontmoet. Herinnert gij u nog de laatste keer met een naburig Collega Dr. H. te B.? Een tête à tête met u te houden, gij weet het, heeft zoovele aantrekkelijkheden.

En nu ten slotte. Na de lezing van mijnen brief zult gij de noodzakelijkheid van mijn schrijven hebben ingezien. 'k Verklaar u, dat ik er schoorvoetende toe besloten heb. Gij kent bij ondervinding het spreekwoord: „die zijn neus schendt, schendt zijn aangezigt." Welnu met het oog op die woorden, waren mijne letteren bijna in de portefeuille gebleven. Wij beiden komen voor op de lijst der geneeskunstoefenaren, geef ik u dus een tik, dan krijg ik er ook iets van mee en wederkeerig. Laat u dit evenwel niet afschrikken als gij 't noodig oordeelt, mijne letteren te beantwoorden. Maar bid ik u, dan wat meer ad rem, wat beter de zaken uit een gezet; 't publiek mogt anders beginnen te twijfelen, of gij wel den naam van „*bekwaam*" kondt dragen. Wees intusschen verzekerd, dat gij mij niet ligt tot een tweeden brief zult overhalen, of gij moest het al te bont maken.

Adieu, mag ik er bij voegen, à revoir. Mijne hartelijke groete aan uwe familie.

Gieten, 11 Mei 1853. UEd. Dv. Dien.

Dr. J. H. Damman de Witt.

Nagekomen berigt.

Volgens de *Prov. Gron. Ct.* zal nog dezen zomer de telegraaf-linie tusschen Groningen en Maastricht aanbesteed en in werking worden gebragt, en zal het eerste stations-gebouw aan het Provinciehuis te Groningen, het tweede te Assen, het derde te Meppel etc. geplaatst worden.

Correspondentie.

Een paar ingezondene stukken, en daaronder ook dat van den heer *Kropveld* te Hardenbergh zijn wij genoodzaakt wegens plaatsgebrek tot een volgend nummer uit te stellen.

Wij hebben nog twee artikelen ontvangen, betrekkelijk de keuze van leden voor de Tweede Kamer, het eene van *Eenige Kiezers uit het midden en westen van Drenthe*, het andere van *Z. te D.* Volslagen plaatsgebrek verbiedt ons deze stukken op te nemen; in beide wordt de kandidatuur van den heer Mr. P. van der Veen aanbevolen, het geen ook reeds in de twee in dit nummer opgenomen geteekende stukken plaats heeft. In beide wordt de keus van den heer van Heiden en in één die van den heer Mr. H. Vos ontraden. In het eerste stuk wordt de heer *Mr. P. P. van Bosse*, oud-Minister van Finantien te 's Hage, in het andere de oud-Minister *Mr. J. R. Thorbecke*, als tweede kandidaat aanbevolen.

Na het schrijven van het bovenstaande, ontvangen wij nog een paar stukken over de verkiezingen, die echter niets bijzonders behelzen.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

Dr. J. H. DAMMAN DE WITT

met

W. M. F. RINSMA.

GRONINGEN, 12 Mei 1853.

POSTERIJEN.

Openstelling van het kantoor Assen.

De DIRECTEUR van het Postkantoor te Assen verwittigt het Publiek, dat door Z. Exc. den Minister van Financien is bepaald, ten gevolge veranderingen in de dienst, dat het KANTOOR zal geopend zijn voor het Publiek

des avonds van 6—7 uur,

„ „ „ 9—10 „

aanvang nemende 15 Mei aanstaande; blijvende de overige Kantoorуren onveranderd.

ASSEN, 10 Mei 1853.

De Directeur voornd.:

H. S. GRATAMA.

De ZESDE VERGADERING der **DRENTSCHE PREDIKANTEN-VEREENIGING** zal gehouden worden op DONDERDAG den 26 Mei e.k. des voormiddags te 10 ure, in het Logement van den Heer SOMER te Assen.

LET WEL!

VERGADERING van de VIERDE AFDEELING van het Genootschap *ter bevordering van den Landbouw*, op DONDERDAG den 19 Mei a. s., des morgens te 10 uur, ten huize van H. VAN TAREL te Dalen.

Aan de Eigenaren van de op deze Vergadering aangebodene en best gekeurde STIEREN zullen ter vergoeding van reiskosten worden toegewezen *f* 10-„ *f* 6-„ en *f* 3-„.

OOSTERHESSELEN, 9 Mei 1853.

Namens het Bestuur,

Mr. J. P. WILLINGE,

Secretaris.

DE VEREENIGING KONING EN VADERLAND

is in het zekere onderrigt, dat de HoogGeboren Heer **Graaf VAN RANDWIJCK**, uit hoofde van zijne betrekking ten Hove, **niet wenscht in aanmerking te komen** bij gelegenheid der VERKIEZINGEN van de STATEN-GENERAAL.

UTRECHT, 8 Mei 1853.

In naam van het Bestuur,

Mr. F. H. C. DRIELING.

ZIJDE- EN STOFFENVERWERIJ.

De ondergeteekende, zich met zijne alom gunstig bekende VERWERIJ in de *oude Groningerstraat* No. 281 alhier hebbende gevestigd, berigt mits dezen, dat hij alle soorten van **ZIJDE- en andere STOFFEN, JAPONNEN, OVERJASSEN, OMSLAGDOEKEN, TAFELKLEEDEN, BEHANGSELS, MANTELS** en wat dies meerzij, in alle kleuren en zelfs met verandering van kleur VERWT en als nieuw opmaakt.

Hij beveelt zich minzaam in ieders gunst en recommandatie en belooft eene prompte en civiele bediening.

ASSEN den 13 Mei 1853.

A. VALK.

Mr. J. C. VAN SLOOTEN, Notaris te Veendam, zal ten verzoeke van zijnen PRINCIPAAL, op DINGSDAG den 17 Mei 1853, des namiddags te 2 uur, ten huize van den Logementhouder E. J. DUINTJER te Veendam, *op gewone Boeldags-Conditiën*

VERKOOPEN:

Eene groote partij **WIT ENGELSCH AARDEWERK, GESLEPEN GLASWERK**, *alles in diverse soorten*, eenige **CARPETTEN, TAPIJTEN, VLOERKLEEDEN, SCHOTSCHE DITO, GANGLOOPERS** en **GELE PAARDE-DEKKEN.**

BURGERLIJKE STAND.

ASSEN, 6—13 Mei. Geh.: R. de Boer en C. Bareids; G. Döbken en T. Noorman; H. L. Moes en R. Bloemsma; J. Ferwerda en H. Staal; M. Alberts en A. Emmens. — Bev.: J. A. Klok, geb. Bakker, van d; A. Alberts, geb. Wolters, van d. — Overl.: K. Hofsteenge, 16 d; Dirk van Marle, 70 j.

BERIGTEN VAN JAARMARKTEN.

Op de jaarmarkt, den 9 dezer te Coevorden gehouden, waren aangebragt 110 stuks runderen en 25 paarden. Ofschoon er weinig vee was aangevoerd, was echter de markt zeer levendig en werden de koeijen voor hooge prijzen verkocht. De koeijen golden van *f* 25,- tot *f* 85,- en het jonge vee van *f* 10,- tot *f* 25,-.

— Op de voorjaars veemarkt, den 10 dezer te de Wijk gehouden, waren vele vreemde kooplieden, zoowel Pruissische als Hollandsche, welke dan ook de 418 aangebragte runderen voor hooge prijzen met veel kooplust aankochten, terwijl de prijzen van *f* 40,- tot ruim *f* 100,- bedroegen, en vermits de meeste beste koeijen in de maanden April en Maart reeds op de stallen voor insgelijks hooge prijzen waren opgekocht, mag deze prijs voor de tweede soort hoog worden genoemd. Voorts waren er 284 varkens ter verkoop aangeboden, die mede voor hooge prijzen, van *f* 15,- tot *f* 28,-„ werden verkocht.

— Op de jaarmarkt, den 11 dezer te Roden gehouden, waren aangebragt 397 runderen; bij veel handel is bijna alles verkocht voor zeer hooge prijzen; melkkoeijen golden van *f* 50-„ tot *f* 113-„, gusten *f* 40-„ à *f* 95-„, jongvee naar evenredigheid.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 13 Mei.

Tarwe, Jarige	70	N.pd.	*f* 0.00
„ N. Oml.	68	„	„ 6.85
dito.	70	„	„ 7.35
„ „ Old.	68	„	„ 6.60
„ „ „	70	„	„ 7.10
Rogge, N. Inl.	66	„	„ 6.20
„ O. „	68	„	„ 6.60
„ „ „	70	„	„ 7.00
Haver. N. dikke	40	„	„ 2.85
„ „	50	„	„ 3.50
„ Voer	36	„	„ 2.60
„ „	40	„	„ 2.90
„ Zwarte	36	„	„ 2.65
„ „	40	„	„ 2.90
Garst, N. wint.	52	„	„ 0.00
„ „ „	54	„	„ 4.60
„ „ zomer	57	„	„ 0.00
„ „ knob.	60	„	„ 5.10

Boekweit, zand 64 N.pd.		*f* 5.95
„ „ 66 „		„ 6.25
„ veen 66 „		„ 5.95
„ „ 68 „		„ 6.25
Paardeboonen. .	*f* 5.50	à 6.00
Groene Erwten.	„ 0.00	à 0.00
Graauwe „	„ 0.00	à 00.„
Koolzaad . .	*f* 0.00	à 00.00
Gort, grove	„ 7.75	à 8.25
Gort, parel	„ 00.00	à 00.00
Olie, raap per vat	36.00	à 00.00
Raapkoeken . .		à 00.00
Lijnkoeken . . .	00.00	à 00.00
Boter 1/4 ton.	00.00	à 00.00
Boter 1/8 „		à 00.00

Tarwe weinig ter veil en was vooral in de beste soorten als voren wel te plaatsen. Rogge met weinig handel in een doen. Boekweit schaars en wederom 10 ct. hooger verkocht. Garst aan pelderijen wederom wel zoo goed te plaatsen. Dikke Haver goed prijshoudend. Voer en Zwarte genoegzaam in een doen. Boonen mede als voren. Gort stil. Raapolie over het geheel niet driftiger.

ASSEN, 12 Mei. Rogge *f* 7.00, *f* 6,75, *f* 6,50. Boekweit *f* 6,25, 6.00, 5,75. Boter 75 a 00 ct. het Ned. pd. Aardappelen *f* 2,25 à *f* 1,75. Prijs van het brood *f* „-53 de 6 N. ℔

HOOGEVEEN, 10 Mei. Rogge *f* 7.15, Boekweit *f* 6.75 Haver *f* 0.00. Boter Ned. pd. 66 cent. Zetting *f* 0.54.

COEVORDEN, 9 Mei. Rogge *f* 6.50. Boekweit *f* 6.75 Boter Ned. pd 60 ct. Zetting f 0,52.

MEPPEL, 12 Mei. Rogge, f 6.60 à f 7,25; Boekweit, f 5,25 a f 7.00; Boter 1 1/2 Ned. pd. f 1,15 á f 1,27 1/2. Boter per 1/8 vat *f* 16,00 à *f* 17.50. Zetting f 00.54.

AMSTERDAM, 11 Mei. TARWE. Poolsche tot ruim vorige prijzen bij partij; Inl. bij gerijf; 126, 130 ℔ bonte Poolsche *f* 288, 295; 125 ℔ Groninger *f* 243 aan de Zaan; 128 ℔ oude Zeeuwsche *f* 296. — ROGGE met veel handel tot betere prijzen voor binnen- en buitenlandsche verzending; in Entr.: 123 ℔ Burgas *f* 193; 119 ℔ Petersb. *f* 177; 118 ℔ dito *f* 176; 118 ℔ Archangel *f* 175, 176; 118 ℔ oude gedroogde *f* 170; in Cons.: 121, 122 ℔ Pruissische *f* 200, 208; 120 ℔ Odessa *f* 185 à *f* 188; 118 ℔ dito *f* 180; 117, 118 ℔ Petersb. *f* 182, 184; 116 ℔ oude gedroogde dito *f* 172.— GARST en HAVER zonder handel. — BOEKWEIT prijshoudend; 120, 122 ℔ Holst. *f* 218, 224. — KOOLZAAD was in deze maand onveranderd, op termijn £ 1/2 lager; op 9 vaten Olie in Mei £ 63,50; Aug. en Sept. £ 62,50; Oct. £ 63,00; April £ 64,50. — LIJNZAAD zonder handel. — RAAPOLIE met weinig kooplust en lager: op 6w *f* 36,50; Vlieg. *f* 35,50; Sept. *f* 36, 35,75; Oct. *f* 35,25, 36; Nov. en Dec. *f* 36,50, 1/4; 1° Mei *f* 37, 36,25. — LIJNOLIE in een doen, op 6w. 31: Vlieg. *f* 30, 29,75, Sept., Oct., Nov. en Dec. 31. — HENNEPLIE op 6w *f* 37,75; Vlieg. *f* 36.75. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks *f* 66 a 68. — LIJNKOEKEN per 104 stuks *f* 9 a 12.

220ste STAATS-LOTERIJ. 2de KLASSE.

1ste Lijst. No. 12953 *f* 1250. Nos. 256, 9189, 16007 en 19508 ieder *f* 1000. — 2de Lijst. Nos. 4798 en 8933 ieder *f* 1000. Nos. 775 en 12660 ieder *f* 400. No. 1877 *f* 200.— 3de Lijst. No. 16136 *f* 20000. No. 11134 *f* 2500. No. 7694 *f* 1250. Nos. 4469, 6405 en 13396 ieder *f* 1000. No. 15970 en 16793 ieder *f* 400. No. 456 en 5629 ieder *f* 200. — 4de Lijst. No. 19409 *f* 5000. No. 5794 *f* 1000.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 12 Mei 1853.

			GEBLEVEN.
Nederl. W. S.	2 1/2	pct.	63 9/16
„ „	3	„	74 7/8
„ „	4	„	94 1/2
Amort. Synd.	3 1/2	„	
Handelm.	4 1/2	„	123
O.I. Leening	4	„	94 7/16
Aand. Holl. Spoorw.			
Aand. Rijn Sp.	4 1/2	„	102 1/2
Haarl. Meer	5	„	
Rusl. Ob. Hope	5	„	108 7/8
Dito 1828/29	5	„	108
Cert. 1831/33	5	„	97 7/8
Dito 1840	4	„	93
Dito Stieglitz	4	„	91 7/8
Ins. in Assign.	6	„	
Cert. van dito	6	„	73 7/8

			GEBLEVEN.
Polen. Oblig.	4	pct.	
Spanje. Oblig.	1	„	24
Obligatiën	3	„	48
Binnenl.	3	„	43 5/8
Amortisable			5 9/16
Bewijz. Coup.			6 9/16
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	„	
„ „	4	„	
„ Metal.	5	„	83 7/16
„ „ N.	5	„	94
„ „	2 1/2	„	43
Belgie, Cert.	2 1/2	„	
Rothschild	2 1/2	„	52 7/8
Portug., Lond.	5	„	41 5/8
„	4		39 5/16
Amerika Bank-Act.			41 9/16

BIJ M. T. Sz. GRATAMA, TE ASSEN.